

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЗУР КЛЮЧИ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

«13» июль 2022 ел

№75

Татарстан Республикасы Зеленодольск
муниципаль районның «Зур Ключи
авыл жирлеге» муниципаль
берәмлегендә халык тыңлауларын
оештыру һәм үткәрү тәртибе
турындагы нигезләмәне раслау
хакында

Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше
кодексы, «Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми
принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәгэ 131-ФЗ номерлы Федеरаль закон
һәм Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районаны «Зур Ключи авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Зур Ключи авыл жирлеге Советы, карар
итте:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районның «Зур Ключи
авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә тыңлауларны оештыру һәм үздирү
тәртибе турында Нигезләмәне, әлеге каарның I иче күшүмтасы нигезендә
расларга.

2. Үз көчен югалткан дип тану «Татарстан Республикасы Зеленодольск
муниципаль районаны «Зур Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә халык
тыңлауларын (җәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткәрү тәртибе
турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2022 елның 24 марта №61 номерлы Зур
Ключи авыл жирлеге Советы каары.

3. Әлеге каарны Интернет чөлтәренен Татарстан Республикасы хокукый
информация рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы
муниципаль берәмлекләре составындагы Зеленодольск муниципаль района
информация сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>). Зеленодольск муниципаль
районы, Зур Ключи авылы, Волостнов урамы, 16а йорт (жирлек администрациясе
бинасы), Зур Ключи авылы, Волостнов урамы, 21 йорт (кибет бинасы) адреслары
буенча урнашкан мәгълүмат стендларында.

4. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Зур Ключи авыл жирлеге
Советының законлылык, хокук тәртибе, регламент һәм депутат этикасы буенча
дайими комиссиясенә йөкләргә.

Зур Ключи авыл жирлеге
Совет Рәисе

С. Е. Комягин

ЭШ

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районнының "Зур Ключи авыл жирлеге" муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе турында

Әлеге Нигезләмә Зеленодольск муниципаль районнының «Зур Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә (алга таба - нигезләмә) ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру тәртибе турында Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районның «Зур Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба-Нигезләмә) нигезендә эшләнгән (алга таба-нигезләмә). – Жирлек Уставы).

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

1 Статья. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:

- 1) гавами тыңлаулар - Зур Ключи авыл жирлегендә яшәүчеләрнең (алга таба – авыл жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар проектларын гавами фикер алышу юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан каарлар кабул итү процессында катнашу, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә беркетелгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен федераль законнар, әлеге Нигезләмә белән беркетелгән мәсьәләләр буенча фикер алышу формасы;;
- 2) инициатив төркем - ачык тыңлауларда катнашу хокукуна ия Россия Федерациясе гражданнары яисә гражданнары Төркеме;
- 3) жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән гавами тыңлауларда катнашучы карала торган мәсьәлә турында фикер алышуда катнашырга хокуклы юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре. Жәмәгатьчелек вәкилләренә хезмәт вазыйфалары үз көченә кергән мәсьәләләр буенча гавами тыңлауларга чыгарылган каарлар кабул итүче, жирле үзидарә органнарын яки дәүләт хакимиите органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә катнашучы затлар керми;
- 4) гавами тыңлауларда катнашучылар-жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, экспертылар, гавами тыңлауларны уздыру буенча оештыру комитеты әгъзалары;
- 5) гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнен 7 статьясында билгеләнгән тәртиптә тапшырган жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясауга үз гаризаларын оештыру комитетына тапшырганнар; б) оештыру комитеты - жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләреннән паритет башлангычларында формалаштырылган гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткәру буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручи коллегиаль орган;

- 7) ачык тыңлауларны оештыруучы-жирле үзидарә органының яисә ул төзегэн коллегиаль кинәшмә органы вәкилләре;
- 8) гавами тыңлаулар эксперты - вәкаләтле орган тарафыннан фикер алышуга чыгарыла торган һәм бу статуста билгеләнгән мәсьәләләр буенча маҳсус белемгә ия зат. Эксперт халық алдында тыңлаулар мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәрне язмача тапшыра һәм фикер алышуларда катнаша, аларны аргументацияләү өчен.

2 Статья. Халық тыңлауларын үткәру максатлары

Ачык тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү, алар мәжбүри тәртиптә карап тикшерү өчен жирлек халкы катнашында; ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу. Ачык тыңлаулар нәтижәләрен өзөрләү, үткәру һәм билгеләү эксперталарның ачыклығы, хәбәрдарлығы, ихтыярлылығы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 Статья. Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сораулар

1. Ачык тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә.
2. Ачык тыңлауларга чыгарыла:
  - 1) Устав проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл яңадан күрсәту формасына үзгәрешләр кертелә торган очраклардан тыш;
  - 2) жирле бюджет проекты һәм аның үтэлеше турында хисап;
  - 3) жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты;
  - 4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законда билгеләнгән очраклардан тыш, жирлекне үзгәртеп кору турында мәсьәләләр
  - 5) төзекләндерү кагыйдәләре проекты, шулай ук әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукый акт проекты;
3. Ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру, әгәр Россия Федерациясе законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 Статья. Халық тыңлаулары инициаторлары

1. Ачык тыңлаулар халық, жирлек Советы, Зур Ключи авыл жирлеге башлыгы (алга таба – жирлек башлыгы), Зур Ключи авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе (алга таба – авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе) инициативасы белән үткәрелә.
2. Халық алдында тыңлаулар үткәру буенча Халық инициативасы 18 яшькә житкән һәм жирлек территориясендә кимендә 25 кеше яшәгән гражданнар төркеменнән чыгып эш итәргә мөмкин.

3. Гражданнарың инициатив төркеме аны төзү турында Карап кабул ителгэн көннән барлыкка килгән дип санала, ул гражданнарың инициатив төркеменең беренче утырышы беркетмәсе белән рәсмиләштерелә.
4. Инициатив төркем авыл жирлеге советына тубәндәгө документларны тәкъдим итә:: - ачык тыңлаулар мәсьәләсен күрсәтеп, аларны үткәру зарурлығын нигезләү, инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле имзалаған гариза;; - муниципаль хокукий акт проекты (аны гавами тыңлаулар каравына кертелгэн очракта); - муниципаль хокукий актны кабул итү зарурлығы нигезләмәсен үз эченә алган аңлатма языу, аның максатлары һәм төп нигезләмәләре (гавами тыңлаулар каравына кертелгэн очракта); - финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукий актны карауга керткән очракта); - әлеге Нигезләмәнең 1 нче қушымтасы нигезендә гражданнар инициатив төркеменең барлык әгъзалары имзалары белән қул кую қәгазе. Кул кую қәгазенең һәр бите инициатив төркем составыннан сайланучы гражданнарың инициатив төркеме рәисе һәм Секретаре тарафыннан расланырга тиеш; - утырыш беркетмәсе, анда инициатив төркем төзү турында Карап кабул ителде.; - инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган озату хаты, ул инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган, листлар санын күрсәтеп. Гариза һәм беркетмәгә рәислек итүче һәм инициатив төркем жыелышының секретаре тарафыннан қул куелырга тиеш.
5. Гариза дип санала поданным, әгәр жирлек Советына тәкъдим ителгэн бер үк вакытта барлык документлар, билгеләнгән өлешендә 4 статьяның.
6. Инициатив төркем гаризасын карау срокы ул жирлек советына кергән көннән утыз көннән дә артмаска тиеш.
7. Жирлек Советының инициатив төркеме гаризасын карау нәтиҗәләре буенча халык алдында тыңлаулар билгеләү йә ачык тыңлаулар билгеләү турында гаризаны кире кагу турында Карап кабул ителә, әгәр дә:
- 1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;
  - 2) тәкъдим ителгэн гамәлдәге имзалар саны халыкның гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын алга этәрү очен житәрлек түгел;
  - 3) инициативаны тәкъдим итү тәртибе үтәлми;
  - 4) тапшырылган документлардагы мәгълүматлар чынбарлыкка туры килми;
  - 5) гавами тыңлауларга чыгарырга тәкъдим ителә торган муниципаль хокукий акт хокук чыгару инициативасы субъекты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарәнең тиешле органына кертелмәгән.
8. Жәмәгать тыңлауларын билгеләудән баш тарту суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.
9. Ачык тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тарткан житешсезлекләрне бетерү шарты белән, гавами тыңлаулар билгеләү очен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат керту очен киртә түгел.

Бүлек 2. Ачык тыңлауларны билгеләү һәм үткәру

Статья 5. Халык тыңлауларын билгеләү

1. Халык яки авыл жирлеге Советы инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар жирлек Советы карары белән билгеләнә. Авыл жирлеге башлыгы яки

авыл жирлеге башкарма комитеты житэкчесе инициативасы белэн үткэрелэ торган ачык тыңлаулар жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнэ.

2. Ачык тыңлаулар билгеләү туринда муниципаль хокукый акт үз эченә алышра тиеш:

- 1) гавами тыңлаулар мәсьәләсе (ачык тыңлауларда фикер алышырга тиешле муниципаль хокукый акт проектының исеме һәм тексты);
- 2) ачык тыңлауларны үткәрү датасы, урыны (адресы) һәм вакыты;
- 3) ачык тыңлаулар уздыру инициаторының исеме;
- 4) ачык тыңлауларны әзерләү һәм уздыру буенча оештыру комитеты (Комиссия) составы (барлыкка килгән очракта);
- 5) ачык тыңлауларда, гавами тыңлауларда катнашу өчен гаризалар буенча фикер алышына торган сораулар буенча тәкъдимнәр кабул итү вакыты, урыны (адресы), контакт телефоны һәм сроклары. 3. Муниципаль хокукый актлар гавами тыңлаулар билгеләү туринда һәм тиешле муниципаль хокукый акт проекти тексты, гавами тыңлауларга чыгарыла торган, муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, рәсми бастырып чыгарылырга һәм Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районы сайтына урнаштырылырга тиеш [.http://zelenodolsk.tatarstan.ru](http://zelenodolsk.tatarstan.ru)(алга таба – рәсми сайт).

6 Статья. Халык алдында тыңлаулар һәм аларны үткәрү вакытлары туринда мәгълүмат

1. Гавами тыңлауларны билгеләп кую туринда муниципаль хокукый акт басылып чыккан көннән алыш гавами тыңлаулар уздыру срокы, законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса, кимендә 30 көн тәшкил итә.

2. Халык алдында тыңлаулар билгеләү туринда халыкка мәгълүмат гавами тыңлаулар билгеләү туринда муниципаль хокукый актны уставта билгеләнгән тәртиптә, муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен һәм әлеге Нигезләмә белэн гамәлгә ашырыла.

3. Ачык тыңлаулар нәтижәләре, кабул ителгән каарларның дәлилләнгән нигезләнүен дә кертеп, муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

4. Ачык тыңлаулар үткәргәндә билгеләнгән срокларның үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру гавами тыңлауларны оештыручыларга йөкләнә.

Бүлек 3. Халык тыңлауларын әзерләү һәм үткәрү.

7 Статья .Халык тыңлауларын оештыру

1. Ачык тыңлауларны әзерләү һәм үткәрү жирлек башкарма комитеты (алга таба - ачык тыңлауларны оештыручы) тарафыннан башкарыла.

2. Ачык тыңлауларны әзерләү һәм үткәрү процессында ачык тыңлауларны оештыручы тәэмин итә: 1) жирлек Советы каарының рәсми порталына, жирлек башлыгының халык алдында тыңлаулар билгеләү туриндагы каарларына һәм муниципаль хокукый акт проектина әзерлек, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру;;

2) ачык тыңлауларда катнашучылар жыельшын үткәрү;

- 3) гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукий акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр жыю;
- 4) ачык тыңлаулар беркетмәсен алыш бару;
- 5) ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә әзерләү һәм бастырып чыгару;
- 6) әлеге Нигезләмәнең 3 статьясындагы 2 өлешенең 1, 2, 3, 4 пунктларында күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча жирлек Советына беркетмә һәм бәяләмә бирү.

3. Ачык тыңлауларда катнашучылар муниципаль хокукий акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган тәкъдимнәр һәм искәрмәләрне, шул исәптән рәсми сайт аша да, алдан ук гавами тыңлаулар уздыру көнендә дә тәкъдим итәргә хокуклы. Халық тыңлауларында катнашучыларның язма рәвештә бирелгән искәрмәләре һәм тәкъдимнәре физик затлар өчен күрсәтмәләр - фамилияләре, исеме, атасының исеме (булса), яшәү урыны (теркәлү), юридик затлар өчен - тиешле документ, юридик затның атамасы һәм адресы белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында белешмәләр булырга һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә күшүлүрга тиеш. Ачык тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алыш башкарыла.

4. Гавами тыңлауларда катнашучылар үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокуки белән гавами тыңлаулар үткәрү датасына кадәр жиңе көннән дә соңға калмыйча язма гаризалар биргән затлар катнаша. Ачык тыңлауларда катнашу өчен гариза биргәндә катнашучы чыгыш ясау хокуки белән паспорт яки паспортны алмаштыручи документ, шулай ук юридик затның исеме һәм адресы турында мәгълүмат һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ тапшыра. Чыгыш ясау хокуки белән гавами тыңлауларда катнашу өчен гариза биргән затларның персональ мәгълүматларын эшкәртү «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алыш башкарыла.

5. Халық тыңлауларында халық алдында чыгыш ясау хокукиннан башка, жирлекнең барлык кызыксынган кешеләре дә катнаша ала. 6. Халық инициативасы буенча ачык тыңлаулар үткәргән очракта, мәжбүри рәвештә гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкилләре чакырыла.

8 Статья. Ачык тыңлаулар үткәрү тәртибе

1. Халық алдында тыңлаулар жирлек халкы өчен уңайлы вакытта үткәрелә (эш көннәрендә 9.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр, яки эш көннәрендә 16.00 сәгатьтән башлап, 20.00 сәгатьтән дә соңға калмыйча). Оештыру комитеты аларда катнашырга теләүчеләргә тыңлаулар үткәрелә торган бинага киртәләрсез үтеп керү мөмкинлеген тәэммин итәргә бурычлы.
2. Ачык тыңлаулар жыелышлар формасында үткәрелә.
3. Халық алдында тыңлаулар билгеләү турында Карап кабул иткән жирле үзидарә органы кимендә 5 кешедән торган авыл жирлеге Советы, Башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар вәкилләре, гражданнарның инициатив төркеме (халық алдында тыңлаулар үткәрү инициаторы булып гражданнарның инициатив төркеме торса) арасыннан оештыру комитетын төзи. Оештыру комитеты үз составыннан рәисне, рәис урынбасарын һәм секретарен сайлый. Оештыру комитеты утырышта аның әгъзаларының яртысыннан артыгы булганды карап кабул итәргә

хокуклы. Ачык тыңлаулар уздырылган көнне оештыру комитеты аларның катнашучыларын теркәүне оештыра.

4. Ачык тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлауларны ача, ачык тыңлауларны үткәрү тәртибе буенча карап тикшерүгә чыгарылуучы мәсьәләләрне (мәсьәләләрне) игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын тәкъдим итә, гавами тыңлауларны үткәрү инициаторларын күрсәтә.

5. Рәислек итүче халық алдында тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен құзетә, кирәк булғанда, утырышлар залыннан сораулар буенча фикер алышу тәртибен бозучыларны бетерү буенча чараптар күрергә хокуклы.

6. Чыгышларның эзлеклелеге һәм вакыты, карала торған мәсьәләненән әйтәлеген, гавами тыңлауларда катнашу өчен кергән язма гаризаларның санын исәпкә алып, гавами тыңлаулар уздыру регламенты белән, чыгыш ясау хокукуы һәм башка мәсьәләләр белән билгеләнә. Рәислек итүче рөхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7. Ачык тыңлауларда катнашучылар чыгыш ясаганнан соң чыгыш ясаучыларга рәислек итүче рөхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

8. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес турында һәм аларны башка вакытта дәвам итү турында Карап кабул итәргә хокуклы.

9. Ачык тыңлаулар уздырганда тәртипне үтәү ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар ачык тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел. Ачык тыңлауларда катнашучылар ачык тыңлаулар үткәрү тәртибен бозган очракта, рәислек итүче аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

10. Оештыру комитете секретаре чараны үткәрү беркетмәсен алып бара.

11. Рәислек итүче чыгышлардан, тәкъдимнәрдән һәм рекомендацияләрдән соң, утырышның көн тәртибендәге мәсьәләненә карауның йомгаклау вариантын тавышка күя. Ачык тыңлауларда караплар теркәлгән катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Һәр катнашучы бер тавышка ия, ул мәсьәләненә хәл итү өчен тәкъдим итә, ана каршы яки тавыш бирудән тыела. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә ачык тыңлауларның рәисе һәм сәркатибе кул күя.

9 Статья. Ачык тыңлаулар нәтижәләре

1. Ачык тыңлаулар үткәрү вакытында беркетмә (№2 күшымта) алып барыла. Беркетмә тутыруны тәэммин итү өчен ачык тыңлаулар секретаре тарафыннан аудиоязма алып барылырга мөмкин. Бу хакта аудиоязма алып барган очракта, беркетмәдә билге ясала. Ачык тыңлаулар барышында кергән гавами тыңлауларда катнашучыларның искәрмәләре һәм тәкъдимнәре, әлеге Нигезләмәнен 7 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән белешмәләр күрсәтеп, гавами тыңлауларның оештыру комитетына тапшырыла.

2. Ачык тыңлаулар беркетмәсе рәислек итүче тарафыннан имзалана.

3. Ачык тыңлаулар беркетмәләре ачык тыңлауларны оештыруучы материалларында саклана.

4. Ачык тыңлауларда караплар проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән ачык тыңлаулар беркетмәсеннән әлеге катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне үз эченә алган өзөмтә алырга хокуклы.

5. Мәжбүри йомгаклау документы булып, гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә тора, аның формасы әлеге Нигезләмәнең 3 нче күшымтасында китерелгән, ул чара уздырганнан соң киләсе эш көненнән соң 3 көnlек сротка төзелә. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында Бәяләмәдә күрсәтелергә тиеш:

- 1) каралуга чыгарылган мәсьәлә (мәсьәләләр);
- 2) чараны үткәру инициаторы;
- 3) гавами тыңлауларны билгеләп кую турында муниципаль хокукий актның датасы, номеры һәм атамасы, шулай ук аны рәсми бастырып чыгару датасы;
- 4) утырышны үткәру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) ачык тыңлауларда катнашучылар турында мәгълүмат;
- 6) жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм рекомендацияләрнең йомгаклау варианты, аларны карау өчен чыгарылган; 6.1) кабул ителгән каарның дәлилләнүе;
- 7) катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре. 6. Бәяләмә утырыш рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзалана һәм ачык тыңлаулар уздырганнан соң, эш көннәрендә исәпләнгән 5 көnlек сротка бастырылырга тиеш.

7. Муниципаль хокукий акт проекты, гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча беркетмә һәм бәяләмә булғанда, аның вәкаләтләренә раслау кертелгән жирле үзидарә органына жибәрелә.

8. Халық тыңлауларының нәтижәләре жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерында.

Бүлек 4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру үзенчәлекләре

10 Статья. Устав проектын һәм уставка үзгәрешләр керту турында жирлек Советы Каары проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет каары проекты, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, гавами тыңлауларда карала.

2. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында жирлек Советы каары проекты жирлек Советы тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәләне караганчы 30 көннән дә соңга калмычча рәсми бастырып чыгарылырга тиеш. Бер үк вакытта әлеге проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның фикер алышуда катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча халық алдында тыңлаулар билгеләү турында жирлек Советы каары басыла.

3. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында жирлек советы каары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук уставка Уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл күрсәту формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, аның фикер алышуында гражданнарның катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару таләп ителми.

4. Устав проекты яисә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет каары проекты буенча ачык тыңлаулар жирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм

уставта билгеләнгән срокларда, әмма күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 15 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә.

5. Ачык тыңлаулар тәмамланганнан соң, аларның нәтижәләрен исәпкә алып, Устав проекты эшләп бетерелә һәм жирлек Советы каравына чыгарыла.

11 Статья. Жирле бюджет проектын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта, бюджет процессы турындагы нигезләмәдә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирлек башлыгы жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукий акт чыгара.

3. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы каарлар алар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар жирле бюджет проекты (үтәлеше турындагы хисап) басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла местного бюджета).

12 Статья. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендейгэ 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

13 Статья. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне халық алдында тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очракларда үткәрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар үткәрү буенча вәкаләтле орган-жирлек Советы төзи торган оештыру комитеты.

3. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар үткәрү турындагы каар жирлек Советы тарафыннан кабул ителә..

Инициатив төркем әгъзаларының язылу кәгазе

Сорау буенча: «_____

»

Без, түбәндәгеләр, муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча ачык
тыңлаулар үткәрүне хуплыйбыз _____ сораулар буенча:

«_____

»

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме, туған көне	Урыны (паспорт буенча)	Яшәү адресы	Паспорт яки алмаштыручи документ номеры	Серия, аны	Шәхси мәгълүматларны ризалык	Шәхси эшкәртүгә имза һәм аны кертү датасы (инициатив төркемнең һәр әгъзасы тарафыннан үз кулы белән кертелә)
						Үз шәхси мәгълүматларын эшкәртү өчен гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру өчен жаваплы оештыручыга ризалык бирәм - муниципаль хокукый акт проекты буенча гавами тыңлауларда катнашу максатларында персональ мәгълүматларны жыю, язу, системалаштыру, туплау, саклау, төгәлләштерү (янарту, үзгәрту), тартып алу, куллану, тапшыру (тарату, бирү, алу), заарсызлау, блоклау, юк итү, юк итү кебек шәхси мәгълүматларны жыю, язу, системалаштыру, туплау, саклау, төгәлләштерү (янарту, үзгәрту), шәхси мәгълүматларны алу, куллану, тапшыру (тарату, бирү, Алу), шәхси тыңлауларда катнашу максатларында башкарыла торган гамәлләр (операцияләр) жыелмасы. Эшкәртүгә ризалык бирелә торган персональ мәгълүматлар исемлеге: фамилиясе, исеме, атасының исеме; туу датасы; яшәү урыны адресы, паспорт мәгълүматлары. Шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык аңа кул куелгеннан соң бер ел	

				эчендә ғамәлдә була һәм халық тыңлауларын оештыру һәм үткәрү өчен жараплы комиссияғә язма гаризам нигезендә теләсә кайсы вакытта минем тарафыннан чакыртып алынырга мөмкин.	

Гражданнарың инициатив төркеме рәисе

_____ (имза) (Ф.И.О.)

Гражданнарың инициатив төркеме секретаре

_____ (имза) (Ф.И.О.)

2 нче құшымта
Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының
«Зур Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә гавами
тыңлауларны оештыру
həm уткәрү тәртибе турындағы нигезләмәгә
үзгәрешләр көртү хакында

(рәвеш)

Ачык тыңлаулар беркетмәсе
«_____» 20__ ел. № _____

Ижтимагый тыңлаулар: _____
билгеләнгән _____ № _____

(муниципаль хокукий акт)
басылган (халыкка житкерелгән):
адрес буенча үткәрелде: _____
(Уткәрү датасы)

Оештыру
комитеты: _____

Булу: _____ итүче:
Рәислек

Секретарь:

Экспертлар:

Ачык тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар
саны) _____
Ачык тыңлауларда катнашучылар:
(Ф.И.О.)

Тыңлау:

1. _____
(Ф.И.О.)
2. _____
(Ф.И.О.)

Телдән həm язма рәвештә кертелгән тәкъдимнәр həm тәкъдимнәр саны
, шул исәптән:

№п/п	Тәкъдимнәр həm тәкъдимнәр	Гариза бирүче

Гражданнарың инициатив төркеме рәисе
(имза) (Ф.И.О.)

Гражданнарың инициатив төркеме секретаре
(имза) (Ф.И.О.)

3 ичке күшүмтә
Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районның
«Зур Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә гавами
тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру
hәм уткәрү тәртибе турындагы нигезләмәгә
үзгәрешләр көртү хакында

(рәвеш)

Ачык тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмә

«___» 20__ ел _____

Иҗтимагый тыңлаулар: _____ билгеләнгән

муниципаль хокукий акт)

№ _____

(наименование муниципального правового акта)

басылган (халыкка житкерелгән): _____

адреслар буенча: _____

(Уткәрү датасы)

Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сораяу
(сораулар) _____

Ачык тыңлаулар Уткәрү инициаторы _____

Халык тыңлауларын Уткәрү датасы, вакыты hәм урыны _____

Ачык тыңлаулар Уткәргән оештыру
комитеты _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукина ия
булучылар Уткәргән мәгълүмат

Тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне (мәсьәләләрне) хәл
итү буенча тәкъдимнәр hәм рекомендацияләрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган сораяулар		Экспертлар hәм катнашучыларның тәкъдимнәре hәм тәкъдимнәре		Тәкъдимнәр көртөлде) хупланды)		Искәрмә
№ п/п	Мәсьәләненең формулировкасы	№ п/п	тексты	Тәкъдим	Эксперт (катнашучы)	ФИО
1		1.1.				
		1.2.				
2		2.1.				
		2.2.				

3		3.1.		
		3.2.		

Жирле өhемияттэгэ мэсьэлэне хэл итүнен ѹомгаклау варианты:

кабул ителгэн каарларны дэлиллэү _____

Ачык тынлауларда катнашучыларның тавыш бирү нэтижэлэре:

Эйе _____ (кешэ)

каршы _____ (кешэ)

воздержались _____ (кешэ)

Гражданнарынц инициатив төркеме рэисе _____

(имза) (Ф.И.О.)

Гражданнарынц инициатив төркеме секретаре _____

(имза) (Ф.И.О.)